

[Alfred Jensen.]

ikke holdt sig tilbage med at lægge på ungdommen, men rettigheder og forbedringer har det været småt med.

Nu foreligger der altså et forslag, der gennem studiefonden eller, som den fremtidig skal hedde, „Ungdommens uddannelsesfond“ stiller 10 mill. kr. til rådighed. Det synes måske at være et stort tal, når man tager i betragtning, hvad der hidtil har været ydet, men ser man på de andre poster på statsbudgettet, f. eks. på militærudgifterne, er det et yderst ringe beløb — det er så lille, at vi faktisk ikke kan være det bekendt. Hvad ofres der ikke på uddannelse af specialister indenfor militæret? Det er langt, langt større beløb, ca. 200 000—300 000 kr. for at uddanne en jettflyver; men når det drejer sig om dem, der skal beskæftige sig med fredeligere sysler, ofrer man ca. 2 000—3 000 kr. Jeg ved ikke, om de 20 mill. kr., som ungdomskommissionens forslag efter ajourføring nu byder på, er tilstrækkeligt til at sikre en demokratisering af uddannelsen. Jeg vil tro, at beløbet skal være betydeligt større, men her er ikke engang tale om det beløb, ungdomskommissionen havde stillet forslag om, man foreslår kun at stille 10 mill. kr. til rådighed. Jeg overser ikke, at forslaget er et skridt i den rigtige retning, og jeg skal heller ikke fortie, at det er betydeligt mere, end der ydes nu. Det er dog et spørgsmål, når der foreligger en sådan betænkning fra ungdomskommissionen, når faktisk alle parter har været enige om, at disse beløb skulle ydes, hvis der skal være forsvarlige uddannelsesforhold for ungdommen, om regeringen da ikke burde have mødt frem med forslag om 20 mill. kr. i stedet for 10 mill. kr. Nu er det naturligvis regeringens sag, den kan jo tage på ungdommens problemer, som det passer den, men det går da ikke an at komme og påstå, at hvis man gennemfører dette, har man demokratiseret uddannelsen ved de højere skoler og dermed åbnet mulighed for, at folk fra de jævne befolkningslag kan komme til at indtage de højeste stillinger i samfundet. Det har man jo ikke. Dette forslag giver nemlig ikke mulighed for, at enhver, der har evner og lyst, kan få den højeste uddannelse. Det er ikke tilfældet.

Jeg er enig med ministeren i, at hvis man

skal demokratisere uddannelsen, kan man ikke nøjes med at se på universitetets og andre læreanstalters forhold, så må man begynde allerede i gymnasiet, og derfor er det naturligvis tilfredsstillende, at undervisningen ved de højere almen-skoler, som et andet forslag foreslår, skal være vederlagsfri. Det er naturligvis et fremskridt, men jeg mener ikke, at man dermed har sikret, at børn fra småkårs hjem, som har evner, kan komme i gymnasiet.

Det beløb — jeg forstår, at det, der findes i bemærkningerne antyder, hvorledes de 10 mill. kr. skal fordeles, og det er det, jeg går ud fra — det beløb, der her stilles til rådighed, rækker jo ikke; det gør det ikke muligt for enhver arbejdsmand, skrædder, skomager, håndværker, handlende — jeg tænker på dem med de små forretninger — der har en søn eller datter, som har lyst til at læse og egner sig til det, at sende ham eller hende på gymnasium. Beløbet er altfor ringe, og jeg ser ikke, at det bliver bedre, hvis det, som det ærede medlem hr. Karl Olsen har talt om, at sygekassegrænsen skal slettes, gennemføres. Det vil jo betyde, at en mand med en relativ god indtægt kan få af disse penge. Jeg har ikke noget imod, at man går den vej, men jeg kan da se, at mulighederne for, at manden, der ikke har så høj en indkomst, kan lade sin søn eller datter studere, bliver ringere, hvis man også yder penge til de andre. Derfor tror jeg, at man bliver nødt til at se på beløbet og finde udveje for et større beløb end her nævnt.

Jeg vil også gerne rejse et spørgsmål i denne forbindelse. Det er spørgsmålet om de unge mennesker, der ønsker at få studentereksamen, men som ikke kommer på gymnasium, altså dem, der går på studenterkursus. Kommer de ind under de ydelser, der her er tale om, eller er de udelukket? Er det sidste tilfældet, må jeg meget anbefale, at man i udvalget tager dette spørgsmål op til drøftelse og finder udvej til at hjælpe disse energiske unge mennesker, så de i hvert fald i den sidste periode før eksamen har mulighed for at opgive det daglige erhverv, så at de helt kan hellige sig undervisningen.

Når man så ser på beløbet, der i henhold til bemærkningerne stilles til rådighed for universiteterne, forekommer det også at